

Scriitori români în primul război mondial

83 de combatanți

- un proiect al scriitorului Ion Lazu –

D.P. Perpessicius, 1891-1971. Mobilizat pe front, este rănit la Turtucaia, retras la Botoșani, operat, rămâne invalid de brațul drept.

George Topârceanu, 1886-1937. Luptă la Turtucaia, apoi prizonier 2 ani în Bulgaria, până în 1918.

Octavian Goga, 1881-1936. La intrarea României în război, se înrolează ca simplu soldat pe frontul din Dobrogea, detașat apoi la Biroul de propagandă al armatei, unde editează, în refugiul de la Iași, ziarul *România*; vezi: *Cântece fără țară*.

Camil Petrescu, 1894-1957. Luptă pe front, rănit în Ardeal, la Cincu, apoi la Mărăști și Cașin-Oituz; luat prizonier la unguri până la 10 aprilie 1918. Crezut mort.

Hortensia Papadat- Bengescu, 1876 –1955. Pe timpul războiului, infirmieră voluntară în gara Focșani (v. romanul *Balaurul*, 1923).

Ion Grămadă, 1886 - 1917. Se înrolează voluntar la Vânători de munte și moare eroic în timpul unui asalt la Cireșoaia. În 1926 este reîngropat cu onoruri la Suceava. În 2007 îi este ridicat un bust pe șoseaua spre Stroiești.

Felix Aderca, 1891-1962. În 1914 vine în țară să-și satisfacă serviciul militar. Participă la Război și la acțiunile din Ungaria sovietizată.

Ion Agârbiceanu, 1882 - 1963. Preot militar în Moldova, 1916-1918.

Al-George Vasile, 1895-1960. Șc. Ofițeri Botoșani. Participă voluntar la război, invalid la Mărășești;

Constantin Argeșanu, 1892 –1964. Face Șc. Milit. în 1914, ca Slt. participă la război, apoi devine pilot, avansând la grad de colonel; (v. *Pilot fără noroc*).

Constantin Argintaru, 1894-1936. Ofițer, regimental 7 Vânători de munte. Invalid Mărășești, 14 aug. 1914. Cavalier Ordinul Mihai Viteazul. (v. *Monumentul durerii*, 1926).

Banea Gh., 1891-1967. Mare mutilat de război, 1916, decorat cu Steaua României cu panglică Dobrogea. (vezi Romanul *Zile de lazaret*, 1938).

Ion Barbu, 1895-1961. Șc. Militară Botoșani; stagiul militar 1916-1918, ca plutonier într-o unitate de geniu, Moldova.

Bartalis Janoș, 1893-1976, ofițer în Primul război Mondial.

Vasile Băncilă, 1897-1979. Participă ca voluntar la război, alegându-se cu răni grave și cu o invaliditate pe viață. Pentru meritele sale, devine sublocotenent în rezervă și i se conferă înalte medalii: Medalia Victoria. Ordinul Mihai Viteazul.

Aurel P. Bănuț, 1881-1970. În timpul Primului Război Mondial dezertează din armata austro-ungară și se înrolează în cea românească.

Gh. Bârgăuanu, 1896-1964. Șc. Militară, Sublocotenent, participă pe front.

Aurelian Benteoiu, 1892-1962. Ofițer, luptă pe front, rănit la Turtucaia, declarat mort, salvat de un sanitar, vărul lui (tatăl lui Șt. Bănulescu)

Martha Bibescu, 1886-1973. Deschide în 1916 un spital pentru răniți în București și rămâne în capitală sub ocupația germană, devenind o prețioasă sursă de informații pentru Guvernul român aflat în refugiu la Iași.

Demostene Botez, 1893- 1973. Luptă pe front. (vezi romanul *Munții*, 1918, Premiul Academiei).

I. Al Bran-Lemny, 1886-1954. Mobilizat la cenzura militară, apoi la Ministerul de război.

Gh. Brăescu, 1871-1948. Participă la luptele din Ardeal, rănit grav, amputare braț drept. Prizonier la nemți, în lagăr (Stralsund, Breensen și Neisse) își descoperă talentul de povestitor. Revenit în țară, este trecut în rezervă cu grad de general.

Gh. Brătianu, 1898-1953. În vârstă de 18 ani, se înrolează voluntar, fiind încorporat la Regimentul 2 Artilerie. În perioada 10 octombrie 1916 - 31 martie 1917 a urmat cursurile Școlii de ofițeri de rezervă de artilerie, la Iași, iar la 1 iunie 1917 este avansat la gradul de sublocotenent. În vara anului 1917, a fost rănit la Cireșoaia, iar după însănătoșire s-a întors pe front, în Bucovina. Vezi: *File rupte din cartea războiului*.

Al. Busuioceanu, 1896-1961 merge voluntar pe front, 1916-1918, apoi reia Filologia, întreruptă.

George Mihail Cantacuzino, 1899 –1960. Luptă ca voluntar pe front, 1917-1918.

Mihail Celarianu, 1893-1985. Combate la infanterie, apoi la antiaeriană. Vezi: *Femeia sângelui meu*, vezi *Drapelul*; vezi *Diamant verde*, I.

Dumitru Ciurezu, 1897-1978. Își amână studiile liceale, mobilizat pe front în 1916-18, luptă la Oituz și Cireșoia.

N.D. Cocea, 1880-1948. Militant pt. Antanta, arestat în 1917.

George Cornea, 1892-1925. Ofițer de carieră, participă la lupte. Vezi: *Simfonia morții*, 1920; *Nebunia lumii*, 1924.

Aron Cotruș, 1891-1961. Convocat în armata austro-ungară, combate pe frontul Italia, prizonier; dezertează la italieni, luptă împreună cu românii. Revista de front: *Neamul românesc*, Padova.

N.M. Condiescu, 1880-1939. Ofițer superior, Comandantul școlii de ofițeri, apoi general. Luptă pe front în Bulgaria, 1913, apoi în Primul Război Mondial, la cartierul general.

N. Crevedia, 1902-1978. Mobilizat telefonist, apoi la Ministerul de Război.

Nicolae Davidescu, 1888-1954. Luptă la Turtucaia, prizonier 2 ani în Bulgaria.

Octav Dessila, 1895-1976. Ofițer de cavalerie, combate în războiul de reîntregire, supranumit eroul de la Oituz.

Radu Dragnea, 1893-1955. Participă la război, fiind rănit la Azuga, 1916.

Artur Enășescu, 1889-1942. Soldat, combate la Oituz, 1917. Vezi: *Cruce albă de mesteacăn*.

Horia Furtună, 1888-1952. Participă la războiul din 1916-1918, cade prizonier în luptele de la Nad-Patac și e internat în lagăr la Stralsund.

Constantin Gane, 1885-1962, mort în închisoarea Aiud. Voluntar, participă la luptele din Bulgaria, apoi pe frontul de reîntregire, 1916-1918. Vezi: *Amintirile unui fost holerici*, 1914. Premiul Acad.; vezi *Prin viroage și coclauri*, 1922.

Eugen Goga (fratele poetului), 1888-1935. Participă la primul război mondial în armata austro-ungară, este luat prizonier de ruși și dus în lagărul din Tomsk, în Siberia. Eliberat o dată cu intrarea României în război, se reface la Techirghiol, descriindu-și perioada captivității în *Două Siberii* (1916). Pleacă din nou pe front, ca voluntar, e rănit la Arabaz și-și pierde mâna dreaptă.

Titus Hotnog, 1890-1957. După licență se înscrie la Școala Militară de Infanterie din București. Luptă pe front. Prizonier de război în Germania (1916-1918).

Dimitrie Iov, 1888-1959. Între 1914-1916 face Școala Militară; mobilizat pe front, combate la Oituz, Barcea Veche, Burdujeni (vezi prozele publicate, 1923).

Haralambie Lecca, 1873-1923. Căpitan în Primul Război Mondial, rănit, căpătând o paralizie ce i-a adus moartea.

Ion Luca, 1894 – 1972. În timpul primului război mondial lucrează ca sergent sanitar în Rusia, într-un spital orășenesc din Nikolaev (1917-1918).

George Magheru, 1802-1880. Medic militar pe frontul din Moldova. Izbucnirea războiului îl prinde în anul VI de facultate; pleacă pe front ca medic sublocotenent, se îmbolnăvește de febră recurentă și tifos exantematic, dar refuză să se reformeze și rămâne în Moldova până la demobilizare.

Adrian Maniu, 1891-1968. Face voluntar campania din Bulgaria, 1913, apoi tot voluntar pe front, în campania 1916-1918.

Alexei Mateevici, 1888-1917. Trimis ca preot militar pe front (1915). Moare, la numai 29 de ani, răpus de febră tifoidă, în august 1917.

Gib I. Mihăescu, 1894 - 1935. Face Șc. Ofițeri infanterie din Iași. Participă cu regimentul 22 infanterie la luptele de la Mărășești, Mărăști, Oituz și Muscel, fiind decorat pentru faptele sale de arme. În 1918, e demobilizat și se retrage un an la Drăgășani pentru îngrijirea sănătății.

Ioan Missir, 1890 – 1945. Ca sublocotenent luptă în Ardeal și la Cașin-Oituz, în momentul armistițiului ajunsese căpitan. Romanul *Fata Moartă*, 1937. Premiul SSR, Premiul Academiei.

Al. Lascarov-Moldovanu, 1885-1971. Luptă în Bulgaria, 1913, apoi pe frontul 1916-1918.

Mihai Moșandrei, 1896-1994. Șc. Militară Botoșani. Voluntar, luptă în Primul Război Mondial ca artilerist, decorat cu „Crucea de război”.

Basil Munteanu, 1897-1972. Sublocotenent de artilerie în 1917 (coleg cu T. Vianu).

Dumitru Murărașu, 1896 - 1984. Bacalaureat în 1915; întrerupe studiile la Facultatea de Litere începută la București, pentru a lua parte la război ca sublocotenent pe front (1916-1918), și o termină abia în 1921;

I.D. Mușat, 1898-1983. În 1916, la încorporare, era absolvent a șase clase de liceu; în timpul războiului absolvă celelalte două clase liceale în particular.

D. Nanu, 1873-1943. În 1916, luptă pe front, cade prizonier la nemți, dus în lagăr.

Victor Papilian, 1888-1956. Medic militar pe front în Primul război, 1916-1918.

Ion Pillat, 1891-1945. Revine de la Paris, unde luase două licențe. Mobilizat în 1913, face Campania din Bulgaria;

Poiană Năsturaș Volbură, 1890-1972. Absolvă Școala de Ofițeri de Infanterie din București (1910), devenind ofițet activ. Ia parte la campania din Bulgaria (1913), se distinge în Primul Război Mondial. Maior la Regimentul 4 Grăniceri (până la pensionare, 1936).

Victor Ion Popa, 1895 -1946. Face Șc. De Ofițeri rezervă, 1916-1917, luptă la Oituz, cu regimentul 12 infanterie Bârlad, este rănit.

Mihai Ralea, 1896-1964. Face Șc. Militară Botoșani.

Mihail Sadoveanu, 1880 – 1961. Concentrat la cenzură, apoi merge pe front;

Barbu Solacolu, 1897-1976. După doi ani la Facultatea de Drept (1913-1915), e mobilizat. Urmează Școala Militară la Iași, participă ca sublocotenent de cavalerie în campania din Budapesta. Decorat.

Vladimir Streinu, 1902 - 1970. Voluntar pe front, la 15 ani, declarând că are mai mulți.

D.I. Suchianu, 1895-1985. Face Șc. Militară Botoșani.

Al. Rosetti, 1895 – 1990. Luptă pe front, rănit la Mărășești, decorat.

Radu R. Rosetti, 1887-1949. Istoric; șef birou operațiuni M. cart. General, comandant Reg. 47/72, rănit în lupta de la Răzoare, 1917. Ordinul Mihai Viteazul.

Alexandru Raly, 1897-1986. Bacalaureat 1916, apoi doi ani de front.

Vintilă Rusu-Șirianu, 1897- 1973. Face războiul ca ofițer.

Mihail Săulescu, 1888 - 1916. Voluntar, „căsătorit cu Transilvania”, mort în primele lupte de la Predeal. Monument de Oskar Han, dezvelit sept. 1930, sub egida SSR.

Victor Slăvescu, 1891 – 1977. Voluntar 1916, rănit Brașov, apoi luptă la Mărășești.

Alfred Margul Sperber, 1898-1967. Luptă în armata austro-ungară, în Galiția;

Dimitrie Marmeliuc, 1886-1970. În 1916 se înrolează voluntar în armată, urmând cursurile Școlii de Ofițeri de la Botoșani. Pleacă pe front, fiind rănit în luptele de la Mărășești și decorat. A jucat un rol proeminent în unirea Bucovinei cu România.

I. U. Soricu, 1882-1957. La cerere, deși suferind de o maladie a vederii, participă la primul război mondial și luptă pe frontul din Moldova;

Avram Rodion Steerman, 1872 -1918. Este mobilizat pe front, în calitate de medic militar, ceea ce agravează o criză psihică dezvoltată pe un fond latent nevrotic, scriitorul punându-și capăt zilelor imediat după demobilizare.

Constantin T. Stoika, 1892 – 1916. În 1913 face Șc. Militară de Artilerie, geniu, Marină; Slt. în Regim. 1 vânători și grăniceri, combate în Transilvania. Mort eroic la Boișoara, pe valea Oltului, la 23 de ani.

Al. O. Teodoreanu (Păstorel), 1894 – 1964. În 1914, își satisface stagiul militar, urmând cursurile unei școli de ofițeri, iar în aug. 1916 este mobilizat pe front, ca sublocotenent în regimentul 24 artilerie. Va lupta pe fronturile din Transilvania și Moldova și, rănit destul de grav (și decorat cu „Steaua României”), va fi internat într-un spital ieșean. Tot pe front își va pierde, în 1918, și fratele mai mic, Laurențiu Teodoreanu.

Ionel Teodoreanu, 1897-1954. Între 1916 și 1917 e mobilizat la o unitate militară din Botoșani (momentul e consemnat în *Bal mascot*). .

George Ulieru, 1884 - 1943. Mobilizat în 1916 ca medic-locotenent, participă la campania împotriva tifosului exantematic din jud. Botoșani.

Ion Trivale, 1889 - 1916. Obține cetățenia română în 1913. Mobilizat pe front, moare în linia întâi.

I. Valerian, 1895 - 1980. Face Șc. Ofițeri rezervă, 1916; combate pe front, rănit la Mărășești, scăpat de glonț de o iconiță din buzunar. Coleg de front cu V. Voiculescu, V.I. Popa, G. Tutoveanu.

Ion Vinea, 1895 - 1964 . Între 1916 și 1919 a fost mobilizat la Iași.

Vasile Voiculescu, 1884-1963. În timpul primului război mondial (1917-1918) e medic militar la Bârlad.

I.Al. Brătescu-Voinești, 1869 - 1946. În prima conflagrație, căpitan al garnizoanei Tg. Frumos.

Tudor Vianu, 1897-1964. În timpul primului război mondial, elev-ofițer al Școlii de Artilerie din Botoșani; ia parte la campania din Moldova.

G. M. Zamfirescu, 1898-1939. Elev al școlii pregătitoare de ofițeri în rezervă din Botoșani (1917-1918). Participă la campania din 1918.